

NATURBRUKETS
YRKESNÄMND

Januari 2019

NYHETSREV nr 35 – 2019

Välkommen till NYN:s nyhetsbrev som i kronologisk ordning redogör för yrkesnämndens löpande verksamhet. Nyhetsbrevet utkommer ca två gånger per år. Läs mer på www.nyn.se där samtliga nyhetsbrev, årsredovisningar och annan angelägen information om vår verksamhet finns.

Departement och myndigheter

Skolinspektionen - tematisk kvalitetsgranskning

I januari i år inbjöd Skolinspektionen till möte för att förbereda den tematiska kvalitetsgranskning som inspektionen skall genomföra av undervisning i yrkesämnet djur. Inspektionen har bett att få samarbeta brett med NYN som kan bistå med expertis från branscherna som kan följa med på inspektionerna. Vid mötet diskuterades också grunderna för bedömning av skolorna. Undervisningens kvalitet bedöms i granskningen utifrån hur yrkeslärare definierar yrkeskunnande och omsätter detta i undervisningen. Både arbetsuppgifternas utformning och undervisningens didaktiska genomförande granskas. Bedömningspunkter kan ses som stickprov av undervisningen i yrkesämnena. En bedömningsmatris är framtagen då de förtydligande exempel som ges ibland har koppling till det specifika ämnet och det yrkeskunnande som detta syftar till.

Nationella programrådet för naturbruksprogrammet

Vid Skolverkets konferens för Nationella programrådet den 17 september ägnades dagen åt lokala programråd, jämställdhet, yrkesprov, yrkespaket, yrkesutgångar, handelskurser inom yrkesprogrammen. Vid efterföljande enkät om konferensens upplägg svarade NYN att vi är kritiska till de senaste årens upplägg med enkelriktad information från Skolverket. Som exempel fick endast skolrepresentanter delta i panel och redovisa hur väl (!) det fungerade med Lokala programråd. Arbetslivet fick inte kommentera vare sig Skolinspektionens kritiska rapport (som vi tycker ger en relativt realistisk bild) eller den panel som framträdde på scenen. I enkäten fanns arbetslivet inte ens med som ett alternativ under frågan; "I vilken roll deltar du huvudsakligen i Skolverkets konferens? ".

Nationella programrådet Naturbruk höll arbetsmöte den 25 oktober. Frågor som rådet berörde var bl.a.:

- Yrkesutgångar, en översyn är på gång och en avstämning av nuläget med rådet är en bra ingång i det arbetet. • Yrkesprov, Både HYN och NYN är med i försöksverksamheten. • Branschskolor, informationsutbyte kring vad vi vet om läget för försöksverksamheten gällande trädgård och skog.
- Ersättningen för olika inriktningar, mest aktuellt är Trädgård. • Nya inriktningar, senaste från regeringen kring naturturism, hästhållning och djurvård.

Den 2 december höll Skolverkets Nationella programråd gemensam konferens. På programmet stod bl.a. Cedefops genomlysning av lärlingsutbildning i Sverige. Länk till rapporten: <http://www.cedefop.europa.eu/hr/publications-and-resources/publications/4169> Programrådet reflekterade kring finansiering av arbetsplatsförlagt lärande, flexibilitet och anpassning av lärlingsutbildningar. Vidare deltog Utredningen om planering och dimensionering av gymnasial utbildning (Dir. 2018:17) med sekreteraren Fritjof Karlsson från Regeringskansliet. Skolverket fick under rådsmötet även yrkesnämndernas återrapportering kring gymnasieskolans nuvarande yrkesutgångars relevans och eventuella nödvändiga förändringar.

Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov

Utdrag ur Regeringens uppdrag till Skolverket:

... utveckla och genom en försöksverksamhet praktiskt pröva om yrkesprov kan bidra till att stärka yrkesutbildningens arbetsmarknadsrelevans, samverkan mellan skola och arbetsliv och tydliggöra vad utbildningarna leder till.

... pröva om utvecklingen av yrkesprov kan bidra till att underlätta validering ..., utreda om det är möjligt och lämpligt att utveckla yrkesdelprov på delar av en gymnasial yrkesutbildning och om gymnasiearbetet bör ersättas med yrkesprov.

Ramarna satta utifrån Skolverkets tolkning av styrdokumentet för att skapa förutsättningar för likvärdighet, tillgänglighet osv...

Tidplanen är att Skolverket år 2022 skall redovisa underlag till regeringen för eventuella beslut/ändringar i styrdokument.

Skolverket bjöd den 8 november in NYN till uppföljande arbetsmöte kring försöksverksamheten med yrkesprov (se föregående nyhetsbrev). Denna gång med fokus på yrkeslärares roll i projektet. Till detta möte bjöd Skolverket in yrkesläraren och branschkontakten i de olika yrkesprovgrupperna. Syftet med det här mötet var att; stämna av hur arbetet går, ge möjlighet för alla medverkande i försöksverksamheten att träffas och utbyta tankar och erfarenheter, ge stöd och inspiration bland annat kring bedömning av yrkeskunnande.

I januari i år bjöd Skolverket in till sitt andra möte kring projektet med försöksverksamhet med yrkesprov där NYN deltar med Grönt Kort. Syftet var att informera om det fortsatta upplägget på försöksverksamheten, stämna av hur arbetet går med att utforma yrkesproven, ge möjlighet för alla medverkande i försöksverksamheten att träffas och utbyta tankar och erfarenheter, samt ge stöd och inspiration.

Skolverkets projekt - Branschens arbete för fler yrkeslärare

I december ansökte NYN hos Skolverket om statsbidrag för branschens arbete för fler yrkeslärare 2019. Statsbidraget skall användas till insatser som kan väcka intresse hos yrkesverksamma att bli yrkeslärare. Bidraget kan sökas av bransch- och intresseorganisationer. NYN återkommer med rapportering.

Besvarade remisser

Den 12 december lämnade NYN remissyttrande över En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71). Detta skedde som vanligt efter samråd med LRF:s utbildningsexpert och i samarbete med HYN och SYN. I yttrandet belystes problematiken för yrkesbytare och potentialen med att införa riksrekrytering till naturbruksgymnasierna.

I februari i år kommer NYN att lämna remissyttrande över promemorian Anpassning av omfattning och examensmål för vissa yrkesexamina vid Sveriges Lantbruksuniversitet (N2016/05317/SK).

Gröna Jobb

Vi kan åter se tillbaka på ett framgångsrikt år. Under 2018 ökade annonserna ytterligare och framförallt de egeninlagda, vilka ökade kraftigt. Med ökad användning direkt av annonstjänsten ökar också kravet på tillgänglig support. 2018 fokuserade vi på att göra en kundundersökning och med hjälp av resultatet från den undersökningen har vi fortsatt utveckla tjänsten mot ökad användarvänlighet och ett mer individuellt och personligt tilltal.

Det har också efterfrågats en tydligare synlighet av vem man ringer till och ”vilka som jobbar på Gröna Jobb”. VI kommer därför öka inslaget av ”kött och blod i form av en människa” på hemsidan, d.v.s. ge ett tydligare ansikte utåt. Det kommer ytterligare öka belastningen på support men känns som ett riktigt och viktigt steg att ta.

Vi har 2 800 st. prenumeranter på annonstips och vi ser ett gott inflöde av nya annonsörer på sidan. Det senaste halvåret har 250 nya företag valt att annonsera på Gröna Jobb.

Gröna Jobb har under hösten haft teknikstrul med delningen av jobb på Facebook. Funktionen är dock åter i bruk och uppskattad av annonsörerna.

BILD 1. Gröna Jobb nådde totalt 16 656 jobb under 2018.

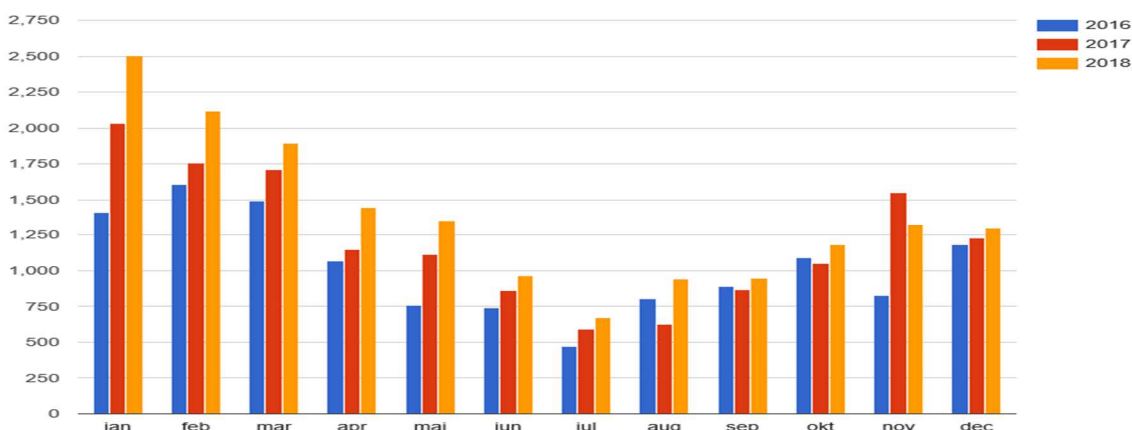

BILD 2. Egeninlagda jobb har snabbt vuxit ifrån en blygsam nivå till att idag omfatta drygt 2 400 st. arbetstillfällen.

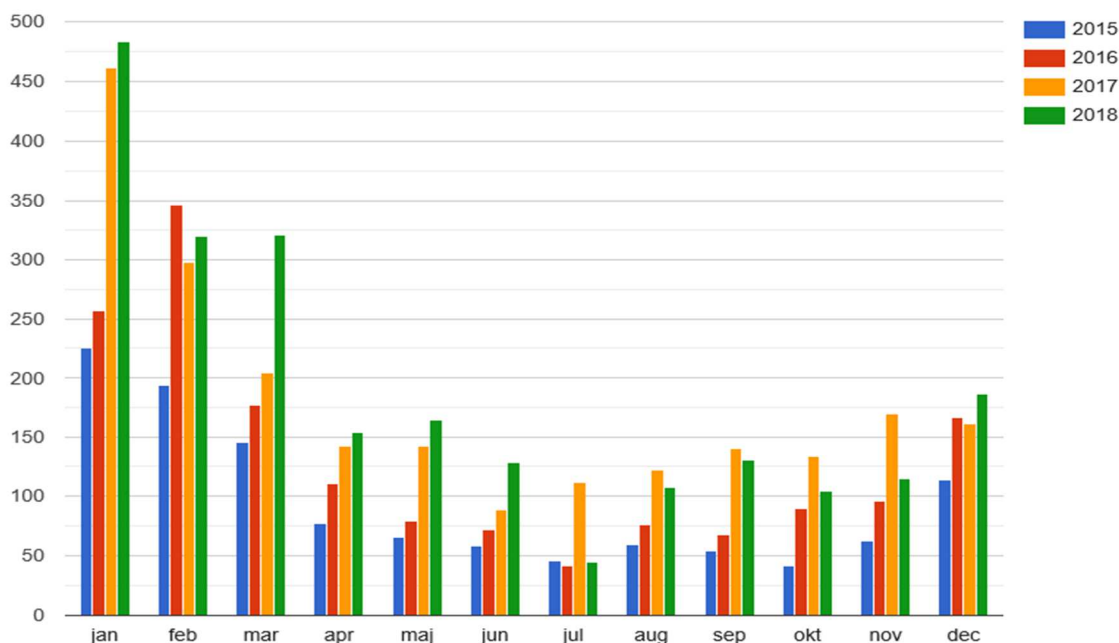
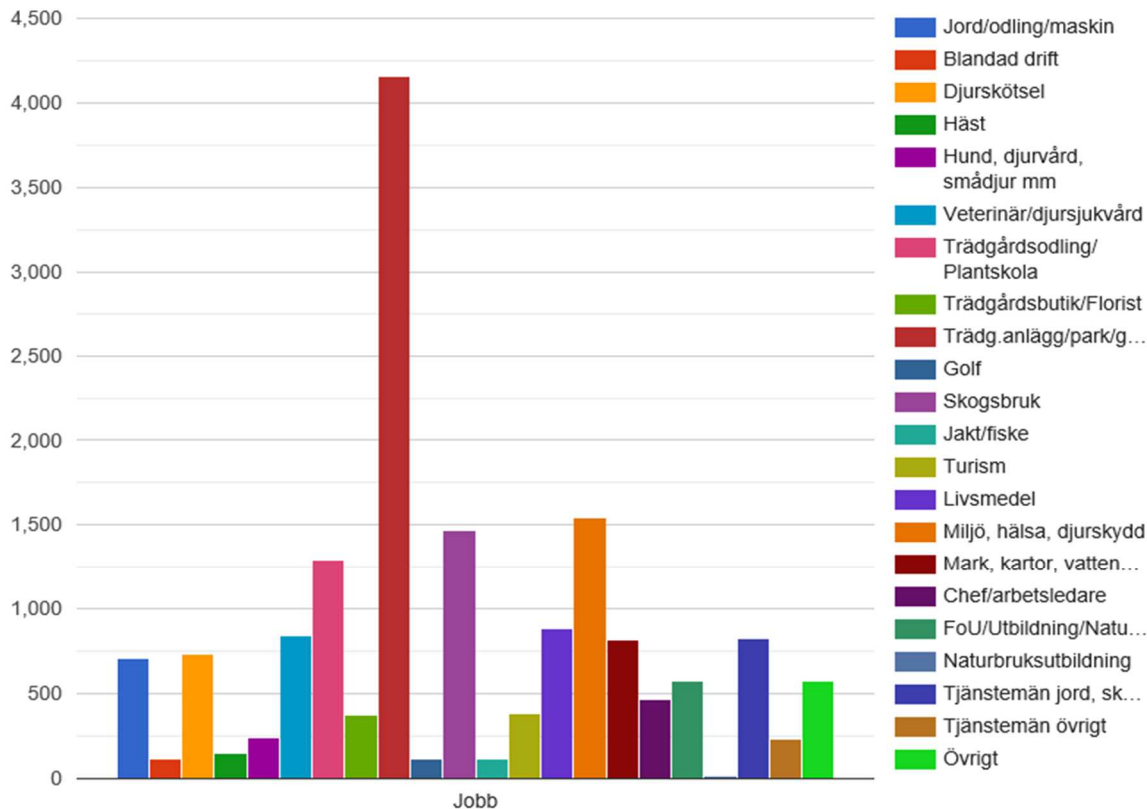

BILD 3. Annonserna fördelades inom kategorierna enligt nedan. Trädgårdsanläggning fortsatt störst men också mest konjunkturkänslig.

Grönt Kort - yrkesprov

De två till tre närmaste åren kommer sannolikt bli mycket spännande vad gäller vårt sätt att utveckla och arbeta med Grönt Kort. Detta beroende på vår medverkan i Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov (se särskild rubrik på sid 2). Våra diplomerare Catharina Matsdotter och Anne Andersson är direkt engagerade i detta utvecklingsarbete tillsammans med Skolverket.

Under året har styrelsen även initierat, dels en uppdatering av kompetenskriterierna för Grönt Kort, dels en modernisering och mobilanpassning av hemsidan www.nyn.se som förhoppningsvis kommer synas på webben inom kort samt presenteras närmare i nästa nyhetsbrev.

I juni höll NYN möte med diplomerarna av Grönt Kort. Redogjordes för erfarenheterna från vårens diplomeringar. Diskuterades den verklighet som blir allt vanligare med lågkvalificerade och repetitiva arbeten och hur den kan påverka NYN-modellen. Beslöts att be styrelsen läsa igenom NYN-modellen inför styrelsemötet i oktober och föreslå uppdateringar av dokumentet.

I september var det åter dags för möte med NYN:s diplomerare för att gå igenom förslag på kriterier för Grönt Kort som därefter presenterades vid styrelsens processmöte i oktober. Kopplingarna mellan projektet "Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov" och Grönt Kort dryftades. Tanken är att dessa kriterier skall vara enkla att kommunicera och läggas ut på den helt förnyade hemsidan inom kort.

Under hösten har LRF Trädgård/GRO delat Grönt Kort Yrkesodling Trädgård i ett kort för Växthusodling och ett för Frilandsodling. Dessa ska kunna användas både inom gymnasiet, vuxenutbildningen men även för validering.

Diplomeringar under vårterminen

NYN erbjuder naturbruksskolorna att våren 2019 diplomera Grönt Kort vid de skolor och till de elever som efterfrågar detta.

Välkomna med er intresseanmälan till Grönt Kort! Anmälan behöver endast innehålla antal elever (företrädevis åk 3). Utöka gärna målgruppen elever i åk 3 med elever som har motsvarande kompetens, exempelvis påbyggnadsutbildningar och liknande. Diplomeringen kostar 300 kr per elev. Tveka inte att anmäla även om ni bara har några få elever som är intresserade – vi försöker samordna diplomeringen med andra skolor.

Kontakta Grönt Kort

Grönt Kort Mjolk:

Catharina Matsdotter, kattis@cayenne-konsult.se 070-266 6949.

Grönt Kort Gris:

Anne J Andersson, Hortegarden@gmail.com 073-856 0263.

Grönt Kort Växtodling:Peter Borrying, peter.borrying@telia.com 070-343 6959Claes Pettersson, claes_pettersson@hotmail.com 070-846 6263.Grönt Kort Växthusodling och Frilandsodling:Maria Runnerstam maria.runnerstam@hvilanutbildning.se 070-893 9626Bertil Tallving, tallving@hotmail.com 072-155 1101**Yrkesbevis**

Kansliet för Trädgårdsnäringens Centrala Yrkes Kommitté (TCYK) rapporterar följande statistik gällande antal utfärdade Yrkesbevis. 2018 blev ett år med många utfärdade yrkesbevis på grund av senarelagda rapporteringar från åren innan. Ökningen beror till stor del på att AF har haft många utbildningar igång. Vi hoppas de kommer igång igen nu när de nya avtalen är klara.

TABELL. Antal Yrkesbevis 2018.

1. Skötsel och förvaltning utemiljö	235
2. Ritningsläsning, avvägning och utsättning	233
3. Schakt, fyllning och dränering	58
4. Markbetong och asfalt	68
5. Trappor och murar	121
6. Naturstensarbeten	105
7. Gräsanläggning	52
8. Växtkännedom	341
9. Beskärning och trädvård	365
10. Lekredskap och träarbeten	192
11. Vår uppgift som kyrkogårdsarbetare	2
12. Vår uppgift som krematoritekniker	7
13. Plantskolist	23
Totalt	1802

Källa: TCYK.

Aktuellt från styrelsen

I oktober höll NYN-styrelsen processmöte kring Grönt Kort och Yrkesprov följt av styrelsesammanträde. Dessa möten hölls i Göteborg på initiativ av nya styrelseledamoten Sofia Karlsson (regionordförande för LRF Västra Götaland). Vid styrelsesammanträdet beslöts bl.a. att bjuda in HYN och SYN i november 2018 för att diskutera hur våra olika yrkesprov kan utvecklas, bl.a. mot bakgrund av Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov där både NYN och HYN deltar (mer info under rubrik om Skolverket ovan). Styrelsen gick även igenom hur hemsidan www.nyn.se kan moderniseras och anpassas till yrkesprovets framtida utformning. En IT-konsult fick uppdrag att komma med förslag på ny hemsida. I arbetet med yrkesprov kommer också NYN att bjuda in relevanta branschorganisationer med erbjudande att bidra till kriterier för yrkesprov inom sin respektive bransch utifrån NYN:s uppdaterade modell.

Den 12 november sammanträdde NYN:s AU tillsammans med HYN och SYN för att kalibrera våra olika system för yrkesprov/Grönt Kort. Syftet var att diskutera ett ramverk

för yrkesprov. Styrelsens förhoppning är att starta en process för att öka likheterna mellan våra kriterier för våra respektive yrkesprov, bl.a. mot bakgrund av Skolverkets försök med yrkesprov.

Den 28 november höll styrelsen årets sista sammanträde. Rapporterades från NYN:s arbete med Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov och beslöts att NYN tydligt spelar in till Skolverket vikten av att yrkesprov blir obligatoriska och att bedömningen görs av externa bedömare.

Elevstatistik – naturbruksprogrammet

I november färdigställdes sedvanlig statistik över antagningsläget vid Naturbruksprogrammet. Sammanställningen genomförs av Naturbruksskolornas Förening på uppdrag av Naturbrukets Yrkesnämnd, två gånger per år; i maj gällande sökandetrycket, och i september gällande antagningsläget. Observera att statistiken enbart gäller för skolor anslutna till Naturbruksskolornas Förening. Styrelsen har beslutat att fr.o.m. 2019 istället redovisa Skolverkets statistik.

Elevstatistik Naturbruksprogrammet, antal elever 1999 - 2018 *

	Förändring sökande				Förändring mot året innan:			Antal elever per inriktning i årskurs 2									
	mot året innan:	Sökande 15/5	Andel sökande % av årskull	Andel antagn % av årskull	relativt årskull	elevantal åk 1	Antagna 15/9	Lantbruk	Trädgård	Skog	Djur	Häst	Naturturism	Övriga	Åk1+2+3	Årskull 31/12	
	procent	1:a hand			procent	procent	åk 1										
1999	-	2178	2,20	2,30	-	-	2269	521	144	278	389	501	-	224	6 727	98 800	
2000	14	2476	2,45	2,38	4	6	2409	428	148	245	402	558	-	264	6 468	101 220	
2001	12	2767	2,61	2,38	0	4	2516	446	138	212	513	559	-	297	6 354	105 858	
2002	30	3601	3,29	2,46	3	7	2691	399	126	254	571	593	-	314	6 478	109 482	
2003	5	3784	3,38	2,88	17	20	3225	478	168	287	721	717	-	344	6 428	112 076	
2004	15	4338	3,63	3,01	5	12	3598	497	166	331	786	797	-	430	9 430	119 381	
2005	0	4341	3,54	3,00	0	3	3690	548	154	391	910	845	-	418	9 834	122 798	
2006	4	4525	3,48	2,83	-6	0	3682	525	168	375	979	845	-	376	10 024	130 105	
2007	-9	4101	3,17	2,76	-2	-3	3577	508	175	329	968	857	225	257	10 059	129 451	
2008	-2	4037	3,17	2,75	-1	-2	3505	528	135	341	947	797	259	179	9 867	127 500	
2009	-1	3980	3,25	2,78	1	-3	3397	558	123	370	1009	677	214	201	9 654	122 379	
2010	-5	3780	3,20	3,03	9	5	3582	556	99	316	965	795	293	182	10 003	118 226	
2011	-21	3003	2,73	2,71	-10	-17	2987	504	89	323	1024	782	274	216	9 274	110 072	
2012	-8	2773	2,69	2,66	-2	-8	2744	507	77	305	916	579	190	134	8 573	103 013	
2013	-4	2666	2,69	2,66	0	-4	2629	432	52	312	859	504	159	65	7 607	98 985	
2014	-10	2401	2,42	2,35	-12	-11	2329	426	48	286	787	439	162	40	6 739	99 186	
2015	1	2415	2,43	2,31	-2	-2	2288	411	34	247	809	405	186	8	6 486	99 226	
2016	-1	2402	2,33	2,23	-3	0	2296	419	48	268	802	363	162	14	6 356	103 168	
2017	4	2499	2,38	2,31	4	5	2419	344	56	255	817	340	170	69	6 519	104 892	
2018	10	2753	2,49	2,88	25	32	3188	439	71	253	1105	511	327	55	8 501	110 574	

Källa: Naturbrukets Yrkesnämnd och Naturbruksskolornas Förening.

maria.elinder@naturbruk.se & ralph.engstrand@naturbruk.se 2018-10-30

Naturturism: Jakt & viltvård, Vattenbruk/fiske, Sportfiske, Turism, Natur & äventyr

Övriga inriktningar: Nv-spec., Miljö- & naturvård, Transport, Maskin, Entreprenad, Sågverk & Hyleri + Naturturism före 2007

Anm: 2014 skedde en större förändring av antalet medlemsskolor. Med dessa inberäknade blir antalet sökande 2592.

Anm: 2018 skedde en större förändring av antalet medlemsskolor. Ökat till 66 skolor (54).

* Elevstatistiken som presenteras kommer från medlemsskolorna i Naturbruksskolornas Förening

Notiser

Samverkan med Hästnäringens- och Skogsbrukets yrkesnämnder

Den 7 september var NYN värd för arbetsmöte med HYN och SYN där man bl.a. avhandlade Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov och branschskola, kommande remissvar, Nationella programrådet, vår gemensamma skrivelse till Utbildningsdepartementet angående att Skolverkets adjungerat in skolledare, samt WorldSkills.

I november mötte NYN-styrelsens arbetsutskott HYN och SYN för att kalibrera våra olika system för yrkesprov. Syftet var att diskutera ett ramverk. Styrelsens förhoppning är att starta en process i syfte att öka likheterna mellan våra kriterier för våra yrkesprov, bl.a. mot bakgrund av Skolverkets försök med yrkesprov.

Övrig samverkan

I september deltog NYN vid Skogsstyrelsens möte med sina s.k. matchningsresurser om yrken, utbildningar och kompetensbehov inom de gröna näringarna. Redogjorde för verksamheten i NYN, Grönt Kort som valideringsverktyg, Gröna Jobb som sökverktyg och Jobbagrönt som ger en god bild av våra yrken.

I september medverkade NYN vid möte med LRF:s nybildade Samverkansgrupp utbildning. Redogjordes för hur NYN är uppbyggt och hur yrkesnämnden arbetar.

Den 30 oktober deltog NYN i LRF:s Samverkansgrupp för utbildning med en genomgång av aktuella utbildningspolitiska frågor och vad som är aktuellt inom nämnden. Diskuterades hur LRF kan stödja lokala programråd på naturbruksgymnasierna och ledningsgrupper för YH-utbildningar utifrån LRF:s utbildningsstrategi och handlingsplan.

Praktikantnämnden

I juni höll Praktikantnämnden, eller Nämnden för internationellt praktikantutbyte inom naturbruk, årsmöte. Antalet inresande praktikanter ökade 2017 till 354 jämfört med 259 året innan. Praktikantnämnden är organisatoriskt underställd Naturbrukets Yrkesnämnd. Den löpande verksamheten handhas av Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF. Kommitténs verksamhet består av att främja praktikantutbytet mellan Sverige och andra länder.

För ytterligare information - välkommen kontakta NYN:s kanslichef Michael Insulander, michael.insulander@lrf.se tel. 08-787 50 00.